

RP 182/2009 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av 8 och 12 kap. i sjukförsäkringslagen samt 6 § i lagen om studiestöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att sjukförsäkringslagen och lagen om studiestöd ändras. Enligt förslaget ändras prioritetsordningen mellan studiestöd och sjukdagpenning så att sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning förhindrar att studiestöd kan beviljas. Enligt gällande lagstiftning utgör studiepenning ett hinder för att sjukdagpenning ska kunna beviljas. Enligt den nya 11 § som föreslås bli fogad till 12 kap. i sjukförsäkringslagen betalas sjukdagpenning, men så att studiepen-

ningen avdras från den.

Syftet med propositionen är att uppmuntra studerande att ansöka om den förmån som i första hand är avsedd för den aktuella situationen och att avhjälpa de olägenheter som nuvarande praxis medför.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den. Lagarna avses träda i kraft den 1 augusti 2010.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Sjukdagpenning beviljas enligt de villkor som anges i sjukförsäkringslagen (1224/2004). En försäkrad har rätt till sjukdagpenning om han eller hon är förhindrad att utföra sitt arbete på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom. Med arbete avses bl.a. studier på heltid. Den försäkrades oförmåga att utföra sitt arbete bedöms utgående från ett läkarutlåtande som den försäkrade företer. Ansökan om sjukdagpenning bör göras inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen. Om den försäkrade beviljas sjukdagpenning ska Folkpensionsanstalten senast efter 60 sjukdagpenningss dagar utreda den försäkrades behov av rehabilitering.

Sjukdagpenning beviljas från följande vardag efter självrisktiden. Självrisktiden omfattar i regel den dag då arbetsoförmågan inträdde och nio vardagar efter det. Till en försäkrad som då arbetsoförmågan inträder har en gällande försäkring för pensionskydd enligt lagen om pension för företagare (1272/2006), eller enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006), betalas som ersättning för självrisktiden sjukdagpenning för den tid arbetsoförmågan varar, med undantag av den dag då arbetsoförmågan inträdde och tre vardagar därefter, till utgången av självrisktiden.

Sjukdagpenningen ersätter sådant kortvarigt inkomstbortfall som beror på arbetsoförmåga som varat mindre än ett år. Sjukdagpenning betalas för vardagar och dess storlek fastställs på basis av den arbetsinkomst som konstaterats vid beskattningen för det år som föregår begynnelsestidpunkten för arbetsoförmågan. Dagpenning kan också betalas på basis av arbetsinkomsten under de sex månader som föregår arbetsoförmågan, om dessa inkomster fortgående har varit väsentligt större än de inkomster som konstaterats vid beskattningen. Som inkomst betraktas bl.a. löneinkomster och övriga därmed

jämförbara personliga inkomster samt förvärvsinkomster av näringsverksamhet och jordbruk eller, i stället för dessa, arbetsinkomster enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare.

Dagpenningförmånen betalas till arbetsgivaren till den del den försäkrade på basis av ett anställningsförhållande har rätt till lön eller motsvarande ersättning för tiden för sjukledigheten, och när det i anställningsvillkoren har avtalats att dagpenningförmånen eller del av den ska betalas till arbetsgivaren i stället för till den försäkrade. Dagpenningförmånen betalas inte till den försäkrade för samma tid, till den del förmånen motsvarar lönen. Dagpenningförmånen delas mellan arbetsgivarna i förhållande till de utbetalda lönerna i de fall då den försäkrade har flera arbetsgivare samtidigt. Dagpenningförmånen delas enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare mellan den försäkrade och dennes arbetsgivare i förhållande till den arbetsinkomst som fastställts enligt dessa pensionslagar och den lön som arbetsgivaren betalat, om den försäkrade är verksam som företagare enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samtidigt som han eller hon är anställd hos en annan arbetsgivare.

Om den försäkrade inte har arbetsinkomster av ovan nämnt slag, kan storleken på dagpenningen fastställas utifrån erhållen arbetslöshetsdagpenning eller studiepenning under den fyra månaders period som föregick arbetsoförmågan, eller erhållen rehabiliteringspenning under den sex månaders period som föregick arbetsoförmågan.

Sjukdagpenningen är därmed minst lika stor som studiepenningen, om den försäkrade under de fyra månader som föregick sjukdagpenningsperiodens början fått studiepenning enligt lagen om studiestöd (65/1994). När sjukdomen har fortgått 55 dagar utan avbrott betalas sjukdagpenningen till minimibelopp, om studeranden inte har haft inkomster som höjer dagpenningen till ett belopp som

överstiger minimibeloppet. Sjukdagpenningens minimibelopp är 22,04 euro per dag, dvs. 551 euro per månad. Enligt 8 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten i den gällande sjukförsäkringslagen har studerande som får studiepenning enligt lagen om studiestöd emellertid inte rätt till sjukdagpenning.

Bestämmelser om studiestöd som beviljas studerande ingår i lagen om studiestöd. Syftet med studiestöd är att trygga finansieringen av utkomsten under studietiden, till den del det inte är föräldrarnas skyldighet eller studerandens utkomst inte tryggs på annat sätt. Studiestödet består av studiepenning, bostadstillägg och statsborgern för studielån. Studiestöd beviljas för heltidsstudier som pågår i minst två månader utan avbrott. Högskolestuderande och studerande inom yrkesutbildningen kan få studiestöd också under sommaren, om de genomför studier som ingår i deras examen.

På studiestödets maximibelopp inverkar studerandens ålder, boendeform, civilstånd, läroanstalt, studerandens egna inkomster, och i vissa situationer även föräldrarnas inkomster. Inkomstkontrollen utförs genom en kontroll där studeranden på eget initiativ granskar sina inkomster i förhållande till de inkomstgränser som gäller för erhållandet av studiestöd samt genom en kontroll som myndigheterna utför i efterskott. Vid den inkomstkontroll som utförs i efterskott beaktas studerandens egna inkomster utgående från beskattningsuppgifterna.

Studiepenningens maximibelopp varierar mellan 38 euro och 298 euro beroende på studerandens ålder, boendeform, civilstånd och läroanstalt. Studiepenningen är skattepliktig inkomst. Bostadstilläggets belopp är 26,90—201,60 euro per månad. För personer som studerar i Finland är månadsbeloppet av statsborgern för studielån 160—300 euro. För en högskolestuderande som bor självständigt är maximibeloppet för studiepenning och bostadstillägg, exklusive studielån, cirka 500 euro per månad och 800 euro per månad inklusive studielån. Sjukdagpenningens minimibelopp är 551 euro brutto per månad.

Studiestöd beviljas inte till studerande som får sådana förmåner som nämns i 6 § 1 mom. i lagen om studiestöd. Sjukdagpenning hör inte till dessa förmåner. Förhållandet mellan

studiestödsförmåner och sjukdagpenning regleras enligt 8 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten i sjukförsäkringslagen så att en försäkrad som får studiepenning enligt lagen om studiestöd inte har rätt till sjukdagpenning. Erhållande av studiepenning utgör således ett hinder för beviljande av sjukdagpenning. Enligt gällande lag kan studerande beviljas sjukdagpenning först efter det att betalningen av studiepenning har upphört.

En studerande som får sjukdagpenning omfattas av det allmänna bostadsbidraget enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975). Bostadsbidrag beviljas för skäliga boendeutgifter, som bestäms enligt de maximala boendeutgifterna per kvadratmeter och antalet kvadratmeter som är skäligt i förhållande till hushållets storlek. De maximala boendeutgifterna påverkas av bostadens läge och storlek, vilket är bostaden har färdigställts eller renoverats grundligt, samt vilket uppvärmningssystem bostaden har. Bostadsbidraget är 80 procent av de skäliga boendeutgifter som överstiger bassjälvriskandelen. Bassjälvriskandelen bestäms enligt hur många personer som finns i hushållet och enligt personernas fasta månadsinkomster. Hushållets egendom beaktas också i inkomstberäkningen. Även bostadens läge inverkar på bassjälvriskandelens storlek. För personer med de allra lägsta inkomsterna är bassjälvriskandelen 0 euro, och stödet är därmed 80 procent av de skäliga boendeutgifterna.

1.2. Bedömning av nuläget

Trots att studerande enligt gällande lag är berättigade till sjukdagpenning då de blir sjuka, ger den nuvarande prioritetsordningen för förmånerna inte tillräckligt stöd för utnyttjandet av denna möjlighet. Då studerande önskar att utbetalningen av studiestöd ska avbrytas på grund av sjukdom kan de inte med säkerhet veta om förutsättningarna för beviljande av sjukdagpenning uppfylls för deras del. Det nuvarande förfarandet leder ofta till avbrott i utkomstskyddet. Studeranden har svårt att avgöra från och med när utbetalningen av studiestödet borde avbrytas. Avbrottet i utkomstskyddet kan vara till och med en dryg månad om studeranden har avbrutit utbetalningen av studiestödet från bör-

jan av den månad då arbetsförmågan började, och den första betalningsdagen för sjukdagpenning, efter självriskdagarna, infaller först under följande månad. Detta bidrar till att minska benägenheten att ansöka om sjukdagpenning, även då det är motiverat. Många studerande kanske fortsätter lyfta studiestöd trots att de på grund av arbetsförmåga inte kan studera på heltid.

Enligt bestämmelserna i lagen om studiestöd är heltidsstudier och studieframgång förutsättningar för att studiestöd ska beviljas. Studieframgången följs årligen upp, och studiestödet kan dras in på grund otillräckliga studieprestationer. Även maximitiden för studiestöd är enligt 7 § i lagen om studiestöd begränsad, och därmed kan dålig studieframgång som beror på sjukdom leda till att den tid som berättigar till studiestöd inte räcker till för att avlägga examen.

Särskilt problematisk blir situationen då en studerande är långvarigt sjuk. Även om studeranden inte har ansökt om sjukdagpenning på grund av långvarig sjukdom, ska studiestödet ändå dras in från det att studierna avbryts. Detta kan till och med leda till återkrav av redan betalda förmåner. Invecklade och problematiska är också situationer där sjukdagpenning beviljas retroaktivt för den tid som studiestöd har betalats.

För studeranden är det ändamålsenligt och motiverat att så tidigt som möjligt ansöka om sjukdagpenning som uttryckligen ska ersätta inkomstbortfall till följd av arbetsförmåga. Det är också viktigt att ansökan om sjukdagpenning görs i ett så tidigt skede som möjligt för att Folkpensionsanstalten i tid ska kunna utreda om sökanden kan rehabiliteras. Dessutom har begynnelsestidpunkten för sjukdagpenningen betydelse för fastställandet av begynnelsestidpunkten för en eventuell invalidpension. Sjukdagpenning utbetalas högst till utgången av kalendermånaden före den månad då antalet sjukdagpenningss dagar skulle uppgå till 300 vardagar. Om sjukdomstiden varar längre tryggas utkomsten genom invalidpension.

Om studerandens arbetsförmåga varar en kort tid är det ändamålsenligt att han eller hon omfattas av studiestödet. I de anvisningar som riktar sig till studerande konstateras för närvarande att det för en studerande som

får studiestöd lönar sig att ansöka om sjukdagpenning och allmänt bostadsbidrag, om den arbetsförmåga som hindrar studierna varar över två månader. Studeranden kan emellertid ansöka om sjukdagpenning också för kortvarig arbetsförmåga. Detta är särdeles motiverat till exempel under sådana månader då studeranden inte får studiestöd.

Enligt 2 § i lagen om bostadsbidrag beviljas bostadsbidrag i regel inte till en barnlös studerande som är hyresgäst och som enligt lagen om studiestöd har rätt till bostadstillägg. Eftersom sjukdagpenning kan beviljas studerande också med stöd av gällande lagstiftning, är det inte nödvändigt att i detta sammanhang ändra på det inbördes förhållandet mellan bostadsbidrag och studiestöd. Studerande har rätt till allmänt bostadsbidrag om de inte har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Om övriga villkor uppfylls, är en studerande redan nu om han eller hon avbryter studiestödet vid sjukdom berättigad till sjukdagpenning. Det har dock visat sig nödvändigt att studerande som insjuknar ska kunna, på ett smidigare sätt än nu, övergå till den förmån som i första hand är avsedd för den aktuella situationen och så garantera att rätt stödform används. Under en kortvarig sjukdom kan studeranden fortfarande få studiestöd. Det faktum att sökandens rehabiliteringsmöjligheter kan utredas i tid, talar också för att ansökan om sjukdagpenning i samband med långvarig sjukdom ska göras i ett så tidigt skede som möjligt. En förutsättning för att få sjukdagpenning är att den försäkrade medan sjukdomen varar är helt oförmögen att utföra sitt vanliga arbete eller därmed nära jämförbart arbete.

I propositionen föreslås att samordningen av studiestödet och sjukdagpenningen ändras så att sjukdagpenningen förhindrar beviljande och utbetalning av studiestöd, inte omvänt. Därför föreslås att 8 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten i sjukförsäkringslagen upphävs och att till 6 § i lagen om studiestöd fogas en bestämmelse om sjukdagpenning som en förmån som utgör ett hinder vid ansökan om

studiestöd. Beslut om sjukdagpenning kan ges även om studeranden får studiestöd. Om studeranden får sjukdagpenning kan studiestödet dras in. Samtidigt kan studeranden beviljas allmänt bostadsstöd.

Studiepenningen är en förmån som beräknas per månad och sjukdagpenningen en förmån som beräknas per dag. Sjukdagpenning beviljas från början av en sådan arbetsoförmåga som anges i sjukförsäkringslagen, och självrisktiden börjar löpa vid samma tidpunkt. Självrisktiden löper också under den tid då studiestöd erhålls. Reformen gör det möjligt att under en studerandes sjukdom dra in studiepenningen i enlighet med 18-dagarsregeln i 25 § i lagen om studiestöd. Detta kan ske om studeranden får sjukdagpenning under en oavbruten period som varar minst 18 kalenderdagar under en månad. Studeranden har då inte rätt till studiestöd för denna månad, och studiestödet dras in från början av den månad då betalningen av sjukdagpenningen började. I övriga fall dras studiestödet in från början av den månad som följer efter den månad då betalningen av sjukdagpenningen började. Om överlappningar i betalningen uppkommer, avdras den utbetalda studiepenningen från beloppet av sjukdagpenningen.

En fördel med ändringen är en smidigare övergång till sjukdagpenningen än för närvarande.

Ändringen kan ändå inte förhindra den situation som redan med gällande lagstiftning kan uppstå, dvs. avbrott i utkomsten på grund av att sjukdagpenningen beräknas per dag och studiestödet per månad.

Den föreslagna ändringen leder också till att stödmånaderna räcker till bättre, eftersom ett enklare förfarande uppmuntrar studeranden att ansöka om sjukdagpenning då det är ändamålsenligt med tanke på hans eller hennes situation. Därmed förbrukar studeranden inte studiestöds månader under den tid han eller hon är arbetsoförmögen och studierna till följd av det inte framskrider. Därtill förtydligar den föreslagna ändringen den situation då betalt studiestöd retroaktivt återkrävs på grund av den beviljade sjukdagpenningen. Enligt lagen om studiestöd återinförs en stödmånad inte på grund av återkrav, om inte återkravet föranleds av felaktig utbetalning

eller retroaktiv betalning av en förmån som hindrar beviljande av studiestöd. Enligt den föreslagna ändringen ska stödmånaden alltid återinföras om det betalda studiestödet återkrävs till följd av att studeranden får sjukdagpenning.

Enligt sjukförsäkringslagen har arbetsgivaren rätt att få sjukdagpenning för den del som motsvarar den utbetalda lönen. När arbetsoförmågan börjar samordnas enligt lagförslaget studiepenningen med sjukdagpenningen i de fall då betalningen av studiepenning fortsätter på grund av att en hindrande förmån beviljas för en kortare period än 18 dagar. Att studiepenningen dras av från sjukdagpenningen leder, i fråga om sjukdomar som varar längre än självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen, till att den andel som betalas till arbetsgivaren minskar i motsvarande grad.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

För en högskolestuderande som bor självständigt är 500 euro per månad ett genomsnittligt totalbelopp för studiepenning och bostadsstöd exklusive studielån och 800 euro per månad inklusive studielån.

Utkomstskyddet för en studerande som är arbetsoförmögen på grund av sjukdom består av sjukdagpenning och bostadsstöd. Utkomstskyddet för en studerande som övergår från studiestöd till sjukdagpenning hålls ungefär på samma nivå. Sjukdagpenning betalas enligt arbetsinkomsten när årsinkomsten är minst 1 223 euro. För största delen av de studerande som får studiestöd är arbetsinkomsten högst cirka 9 000 euro per år. Den genomsnittliga sjukdagpenningen för en studerande som övergår från studiestöd till sjukdagpenning är uppskattningsvis lika stor som minimidagpenningen, dvs. cirka 22 euro per dag och cirka 551 euro per månad. Storleken på det allmänna bostadsbidrag som studerande får kan uppskattas till i medeltal cirka 210 euro per månad.

Det genomsnittliga beloppet för en högskolestuderandes sammanlagda sjukdagpenning och bostadstillägg är alltså cirka 760 euro i månaden. Beloppet överstiger totalbeloppet

av studiepenning och bostadstillägg med cirka 260 euro per månad, men det understiger totalbeloppet av studiestöd inklusive studielån med 40 euro. Med tanke på utkomsten är det viktigt att sjukdagpenning och bostadsbidrag tryggar den grundläggande utkomsten även under ferierna, då studerande i allmänhet finansierar sin utkomst med hjälp av arbetsinkomst eller kommunalt utkomststöd. Det är också av ekonomisk betydelse att den tid som berättigar till studiestöd inte löper under perioder då sjukdagpenning betalas ut. Då räcker den maximala tiden för studiestöd bättre till för att slutföra studierna.

Också gällande lagstiftning gör det möjligt för studerande att övergå från studiestöd till sjukdagpenning. Den föreslagna ändringen utvidgar således inte kretsen av försäkrade som är berättigade till sjukdagpenning, utan dess syfte är att förenkla de förfaringssätt som hänför sig till beviljandet av förmåner. Klarare förfaringssätt än de nuvarande kan i viss mån antas öka övergången till sjukdagpenning.

Enligt separat statistik som Folkpensionsanstalten har sammanställt, blev cirka 2 850 personer som fått studiepenning år 2008 beviljade sjukdagpenning (sjukdagpenning betalades för den tid för vilken man ursprungligen hade beviljat studiepenning). Dagpenningsperioden för dem som övergick till sjukdagpenning varade i genomsnitt 60 kalenderdagar.

Den föreslagna ändring kan antas öka antalet personer som övergår till sjukdagpenning med högst 600. Därtill förlängs den genomsnittliga dagpenningsperioden för en del av stödtagarna med uppskattningsvis 15—20 dagpenningsdagar då förfaringssättet förtydligas.

De statsfinansiella effekterna kommer att vara ringa. Staten finansierar studiepenningen, bostadsstödet och det allmänna bostadsbidraget. I finansieringen av sjukdagpenningen deltar arbetsgivare, löntagare, företagare och staten. Staten finansierar den sjukdagpenning som betalas till minimibeloppet. Den försäkrades försäkringspremier och arbetsgivarens försäkringsavgifter är försäkringspremier och försäkringsavgifter som uppbärs med stöd av sjukförsäkringslagen

Ändringen minskar utgifterna för studie-

penning och bostadstillägg med sammanlagt högst 600 000 euro per år, varav bostadstilläggets andel är 200 000 euro. Den ökar sjukdagpenningsutgifterna med 600 000 euro som går till nya stödtagare och med 400 000 euro till följd av en längre dagpenningsperiod. Utgifterna för bostadsbidrag ökar med uppskattningsvis 250 000 euro. Ökningen av utgifterna för sjukdagpenning och bostadsbidrag är större än inbesparingen från studiestödet, eftersom sjukdagpenning och bostadsbidrag även betalas under andra månader än studiemånader och de också uppgår till högre belopp än studiepenningen och bostadstillägget.

- Inbesparing av utgifterna för studiepenningen: 400 000 euro per år
- Ökning av utgifterna för sjukdagpenningen: 1 000 000 euro per år
- Behovet av tilläggsfinansiering av sjukdagpenningsutgifterna: 600 000 euro per år
- Minskning av utgifterna för bostadstillägget: 200 000 euro per år
- Ökning av utgifterna för bostadsbidraget: 250 000 euro per år
- Behovet av tilläggsfinansiering av utgifterna för bostadsbidrag: 50 000 euro per år

Största delen av ökningen av sjukdagpenningsutgifterna gäller minimidagpenningarna, vilket innebär att statens andel av tilläggskostnaden för sjukdagpenningarna uppgår till 450 000 euro per år. Arbetsgivarernas försäkringsavgifter och arbetstagarnas försäkringspremier ökar med 150 000 euro. Ökningen har inte en väsentlig inverkan på försäkringsavgiften och försäkringspremien.

Den totala kostnaden ökar med 650 000 euro per år, varav statens kostnad är 500 000 euro. Utgiftsökningen år 2010 uppgår till 250 000 euro, varav statens kostnad är knappt 200 000 euro.

3.2. Samhälleliga konsekvenser

Reformen uppmuntrar studerande att söka den primära förmånen som är avsedd för den aktuella situationen. Därtill förtydligar och förenklar reformen dels de metoder som hänför sig till beviljandet av de förmåner som avses i propositionen, dels de anvisningar som ges till kunden. På grund av en tydligare

samordning kommer situationer där studerande blir utan förmåner att inträffa mera sällan än för närvarande och de kommer att vara kortvarigare. Reformen skapar klarhet om och minskar antalet återkrav av förmåner som betalats utan grund.

3.3. Konsekvenser för verkställigheten av förmåner

Enligt gällande lagstiftning är studiepenningen ett hinder för beviljande av sjukdagpenning, och därför måste en studerande som ansöker om sjukdagpenning först avbryta sitt studiestöd, och först därefter kan studeranden beviljas sjukdagpenning. Den föreslagna ändringen gällande förmånernas prioriteringsordning förenklar och förtydligar verkställigheten, eftersom studeranden efter ändringen kan beviljas sjukdagpenning utan att han eller hon först avbryter studiestödet. Studeranden kan alltså fortsätta att lyfta studiestöd tills han eller hon får beslut om att sjukdagpenning beviljats. Studeranden behöver inte heller på eget initiativ avbryta studiestödet, utan Folkpensionsanstalten drar in studiestödet när sjukdagpenningen har beviljats.

Tidpunkten för när studiestödet dras in bestäms utgående från 25 § 5 mom. i lagen om studiestöd där det föreskrivs om justering och inställelse av studiestödet. Om förhållandena ändras av någon annan orsak än att studeranden avbryter studierna eller avlägger examen, justeras enligt denna bestämmelse stödet från början av den månad under vilken de ändrade förhållandena för första gången varar minst 18 dagar. För en studerande som överflyttas till sjukdagpenning är det nya förhållande som ligger som grund för justering av stödet att studeranden får en förmån som utgör ett hinder för studiestöd, dvs. får sjukdagpenning. När justeringstidpunkten för studiestödet ska fastställas börjar beräkningen av antalet dagar då sjukdagpenning erhålls från och med den första betalningsdagen för sjukdagpenningen. Alla kalenderdagar efter denna tidpunkt, även söndagar och andra helgdagar, ses som dagar då stöd erhålls.

Studiestödet är en förmån som beräknas per månad, och sjukdagpenningen är en förmån som beräknas per dag, vilket kan göra

det svårt att samordna förmånerna vid en övergång från en förmån till en annan, mitt i en kalendermånad. Sjukdagpenning kan numera inte beviljas om studeranden har fått studiepenning för månaden i fråga, utan studeranden bör återkalla studiepenningen för hela kalendermånaden, även om sjukdagpenning betalas för bara en dag. Enligt den föreslagna ändringen förhindras en överlappande utbetalningen av förmåner genom att den studiepenning som betalas under samma tid avdras från den beviljade sjukdagpenningen. När en studerande som får studiepenning har ansökt om sjukdagpenning, kan eventuell betald studiepenning redan då sjukdagpenningen beviljas avdras från beloppet av sjukdagpenningen.

När betalningen av sjukdagpenning upphört ska studeranden på nytt ansöka om studiestöd. Studiestöd beviljas då från ingången av den månad i vilken för första gången ingår 18 studiedagar. Beräkningen av studiedagar börjar från och med den första kalenderdagen efter den dag då sjukdagpenningen upphörde, och alla kalenderdagar anses vara studiedagar. Detta kan leda till att det för en studerande som återgår från sjukdagpenning till studiestöd blir ett avbrott i utkomsten på högst cirka en halv månad innan betalningen av studiestöd, efter att sjukdagpenningsperioden upphört, fortsätter. Om studiestöd beviljas för en sådan kalendermånad under vilken också sjukdagpenning har betalats, måste beloppet av sjukdagpenningen justeras i efterskott, utgående från beloppet av den studiepenning som beviljats, och sjukdagpenning som betalats till för stort belopp krävs då tillbaka.

En studerande som fått studiestödets bostadstillägg omfattas, efter att studiestödet har dragits in, av det allmänna bostadsbidraget. Studiestöd och allmänt bostadsbidrag är förmåner per månad, så studerandens rätt till allmänt bostadsbidrag börjar från ingången av den månad som följer efter den månad då studiestödet drogs in och slutar när betalningen av studiestödet åter fortsätter.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteupp-

drag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med undervisningsministeriet och Folkpensionsanstalten. Arbetsmarknadsparterna och organisationer som representerar studerande har hörts under beredningen. Enligt vad Folkpensionsanstalten uppger förutsätts, för att reformen ska kunna genomföras, ändringar i studiestöds- och sjukförsäkrings-systemet, utbildning av personalen och ändringar i direktiv och informationsmaterial i så pass hög grad att lagen kan verkställas tidigast från och med den 1 augusti 2010.

5. Ikraftträdande

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2010. Enligt förslaget ska lagarna tillämpas i sådana fall när arbetsoförmåga inträder den 1 augusti 2010 eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av 8 och 12 kap. i sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 8 kap. 6 § 1 mom.
1 punkten, sådan den lyder i lag 1364/2007, och
fogas till 12 kap. en ny 11 § som följer:

12 kap.

**Dagpenningsförmånernas förhållande till
andra förmåner**

11 §

*Sjukdagpenningens förhållande till studie-
penningen*

Om en försäkrad får studiepenning enligt
lagen om studiestöd dras studiepenningen av
från den sjukdagpenning eller den partiella
sjukdagpenning som för samma tid betalas

till honom eller henne.

När en studiepenning som betalas som en
månadsförmån omvandlas till en dagsförmån
anses månaden omfatta 25 dagar.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.
Om den försäkrade är arbetsoförmögen och
arbetsoförmågan har uppkommit före lagens
ikraftträdande, tillämpas på sjukdagpenning
och partiell sjukdagpenning de bestämmelser
som gäller vid ikraftträdandet. Åtgärder som
verkställigheten av lagen förutsätter får vid-
tas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 6 § 1 mom. 15 punkten, så-
dan en lyder i lag 792/2007, och
fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 792/2007, en ny 16 punkt som följer:

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

15) från utlandet får förmåner som motsva-
rar dem som nämns i 2-12 eller 16 punkten,

16) får sjukdagpenning eller partiell sjuk-
dagpenning enligt 8 kap. i sjukförsäkringsla-
gen (1224/2004).

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.
Om den som ansöker om studiestöd är ar-
betsoförmögen och arbetsoförmågan har
uppkommit före lagens ikraftträdande, till-
lämpas på studiestöd som beviljas de be-
stämmelser som gäller vid ikraftträdandet.
Åtgärder som verkställigheten av lagen för-
utsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 2 oktober 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

*Bilaga
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av 8 och 12 kap. i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 8 kap. 6 § 1 mom.
1 punkten, sådan den lyder i lag 1364/2007, och
fogas till 12 kap. en ny 11 § som följer:

Gällande lydelse

8 kap.

Sjukdagpenning

6 §

Förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning

Rätt till sjukdagpenning föreligger inte för en försäkrad som får
1) *studiepenning enligt lagen om studiestöd (65/1994),*

Föreslagen lydelse

8 kap.

Sjukdagpenning

6 §

Förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning

Rätt till sjukdagpenning föreligger inte för en försäkrad som får
(*upphävs*)

12 kap.

Dagpenningsförmånernas förhållande till andra förmåner

12 kap.

Dagpenningsförmånernas förhållande till andra förmåner

11 §

Sjukdagpenningens förhållande till studiepenningen

Om en försäkrad får studiepenning enligt lagen om studiestöd dras studiepenningen av från den sjukdagpenning eller den partiella sjukdagpenning som för samma tid betalas till honom eller henne.

När en studiepenning som betalas som en månadsförmån omvandlas till en dagsförmån anses månaden omfatta 25 dagar.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010. Om den försäkrade är arbetsförmögen och arbetsförmågan har uppkommit före lagens ikraftträdande, tillämpas på sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 6 § 1 mom. 15 punkten, så-
dan en lyder i lag 792/2007, och
fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 792/2007, en ny 16 punkt som följer:

Gällande lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

15) från utlandet får förmåner som mot-
svarar dem som nämns i 2—12 punkten.

Föreslagen lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

15) från utlandet får förmåner som mot-
svarar dem som nämns i 2—12 eller
16 punkten,

16) får sjukdagpenning eller partiell
sjukdagpenning enligt 8 kap. i sjukförsäk-
ringslagen (1224/2004).

*Denna lag träder i kraft den 1 augusti
2010. Om den som ansöker om studiestöd
är arbetsoförmögen och arbetsoförmågan
har uppkommit före lagens ikraftträdande,
tillämpas på studiestöd som beviljas de be-
stämmelser som gäller vid ikraftträdandet.
Åtgärder som verkställigheten av lagen för-
utsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
